“ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР” ХХК-ИЙН

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ХҮДЭР СУМЫН НУТАГТ ОРШИХ “ТӨМӨРТЭЙ ТӨМРИЙН ХҮДРИЙН ИЛ УУРХАЙН” 2025 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

/АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР: MV-013319/
/АЖ АХУЙ НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 2051303/

БИЕЛЭЛТИЙГ ТАЙЛАГНАСАН:
“ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ: ______________________ / Б.ЧАГНААДОРЖ /

“ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР” ХХК-ИЙН
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ИНЖЕНЕР ______________________/П.АЛТАНГЭРЭЛ/

2025 ОН

Гарчиг

1. Тухайн оны уулын ажлын гүйцэтгэлийн товч танилцуулга....4

Хүснэгт 1 Төмөртэй уурхайн уулын ажлын гүйцэтгэл 2025.10.28-ны өдрийн байдлаар....5

Хүснэгт 2 Баяжуулах үйлдвэрийн гүйцэтгэл....5

2.Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт....6

2.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт....6

Хүснэгт 3. Зам усалгаа хийсэн байдал....7

2.2 Гадаргын ба газрын доорхи усны нөөцөнд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт....11

Хүснэгт 4. Усны төлбөр төлсөн байдал....15

2.4. Газрын хэвлийд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт....21

Хүснэгт 5. Газрын төлбөр 2025.10.28-ны байдлаар /тайлангийн жил бүрэн төлж барагдуулсан байна/....22

2.5. Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт....22

2.6. Амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт....23

3. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт....24

4. Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт:....25

5.Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт....26

6.Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт....27

7. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт....28

7.1 Ажилчдын эрүүл мэндийг хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх, дэмжих чиглэлийн ажлууд..........32
Зураг 25. Ажилтнуудын сувилалд үйлчлүүлж буй байдал..35
8. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт..36
Хүснэгт 7 . Хог хаягдлын мэдээ. 2025.01.01-2025.11.01..41
9. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт...42
10. Аймаг, сумын Засаг даргын шаардлагаар биелүүлсэн арга хэмжээ...45
10.1. Хүдэр сумтай хамтран ажиллах 2025.02.19 №018 2025-05-20/ гэрээний дагуу хийж гүйцэтгэсэн ажил, арга хэмжээ:..45
11. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт..46
12.Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт..47
13. Дүгнэлт..48
Хүснэгт 10 Нийт зарцуулсан зардал..48
14. Хавсралт:..49

1. Тухайн оны уулын ажлын гүйцэтгэлийн товч танилцуулга

“Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэр” ХХК-ийн харьяа Төмөртэй төмрийн хүдрийн ил уурхай нь Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын Баянцагааны 2-р багийн нутагт орщдог. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар MV-013319, лицензийн талбайн хэмжээ 1200га юм. Төмөртэй төмрийн хүдрийн ил орд нь төмөр болон авто замаар Улаанбаатар хоттой Дархан хотыг дайрсан замуудаар холбогдоно. Ордын хүдрийн биетийг зүүн хэсэг, баруун хэсэг гэсэн хэсгүүдэд хуваасан ба хүдрийн биетүүд нь нэг хүдрийн бүсэд хамаарагдах ба өөр хоорондоо 2.0-2.5км зайтай оршино. Төмөртэй уурхайг 2010 оны 09 дүгээр сарын 23-ны өдөр нээж ил уурхайн олборлолтын ажлыг эхлүүлсэн.

Тус уурхай нь ил уурхай, хуурай соронзон баяжуулах үйлдвэр, засварын төв, ажилчдын тосгон, дэд станц зэрэг нэгж хэсгүүдээс бүрдэх бөгөөд жилд 2 сая.тн төмрийн хүдэр олборлож, 2 сая.тн хүдэр боловсруулах хүчин чадалтай юм. Уурхайд 390 орчим ажилчид 14/14 ээлжийн хуваариар ажиллаж байна.

2025 оны 10 дүгээр сарын 28-ны өдрийн байдлаар 719510,2м^3 хөрс хуулалт хийн, 687253,6тн хүдэр олборлон, 773104,3 тн хүдэр боловсруулж, 454131,5 тн баяжмал үйлдвэрлэж, уулын ажлын гүйцэтгэл 56 хувьтай байна.

Хүснэгт 1 Төмөртэй уурхайн уулын ажлын гүйцэтгэл 2025.10.28-ны өдрийн байдлаар

Хөрс хуулалт	Төлөвлөгөө	м3	2,051,691
	Төлөвлөгөөний.тод		2,394,846
	Статистик		1,511,101
	Гүйцэтгэл		1,511,101
	Биелэлт	%	73,6%
Хүдэр олборлолт	Төлөвлөгөө	тн	1,393,530
	Төлөвлөгөөний.тод		1,730,000
	Статистик		1,547,572
	Гүйцэтгэл		1,547,572
	Биелэлт	%	111%
Уулын цул	Төлөвлөгөө		2,336,573
	Гүйцэтгэл	$м^3$	1,897,994
	Биелэлт	%	81.2%

Хүснэгт 2 Баяжуулах үйлдвэрийн гүйцэтгэл

Хүдэр баяжуулалт	Төлөвлөгөө	тн	1,220,046
	Гүйцэтгэл	тн	1,134,114
	Биелэлт	%	92.96%
Баяжмал үйлдвэрлэл	Төлөвлөгөө	тн	1,140,474.59
	Гүйцэтгэл	тн	1,010,576.30
	Биелэлт	%	89%

2.Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

2.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Гүйцэтгэл
Өрөмдлөг тэсэлгээ хийх, хөрс хүдэр болон хаягдал ачиж буулгах, тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаанаас тоосжилт үүсэх	Уурхайн дотоод тээврийн зам, талбайг усны машин ашиглаж усалж, чийглэх	Уурхайн болон уурхайн тээврийн зам	тн	20-40	Дотоод зардал	Дулааны улиралд хуурайшилт ихтэй үед өдөр бүр хэрэгжүүлнэ	142 хоногт 1360 удаагийн рейсээр 27325 тн усаар усалж, чийглэх ажил хийж гүйцэтгэсэн байна.
Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнөөс хөрсний эвдрэл нэмэгдэх, агаар дахь тоосны хэмжээ нэмэгдэх	Тээврийн хэрэгслийн хурдыг хязгаарласан тэмдэг тэмдэглэгээний заалтыг чанд мөрдүүлэх, шинээр зам үүсгэхгүй байхад анхаарах.	Уурхайн дотоод тээврийн зам	-	-	Дотоод зардал	тогтмол	Хурдны дээд хязгаар 40км/цаг мөрдөж, шинэ зам үүсгээгүй ажилласан
Хог хаягдлаас үүдэлтэй таагүй үнэр, өвчин үүсгэгч агаар орчинд тархах	Хог хаягдлыг тогтмол хугацаанд зайлуулж, ариутгал хийх	Хогийн цэгүүдийн орчин	-	-	Хог хаягдлын хэсэгт тусгасан	Тогтмол	Хог ачилт бүрийн дараа ариутгал хийдэг /23 удаа/
Агаарын бохирдлын талаархи хяналт мониторинг байнга хийж байх	Агаарын болон орчны бохирдлыг хэмжих дотоод хяналтын багаж хэрэгсэлтэй болох	Уурхайн орчимд	1	Иж бүрдэл	1500,000	жилдээ	Агаарын бохирдол хэмжих хяналтын багаж худалдан авч өдөр тутмын хяналт тавьж ажиллаж байна.
Нийт					**1500,000**		

Хүснэгт 3. Зам усалгаа хийсэн байдал

Сар	Нийт усалсан рейс	Усалгаа хийсэн хоног	Нийт усалсан усны хэмжээ, тн
4 сар	*96*	*16*	*1925*
5 сар	*338*	*30*	*6775*
6 сар	*315*	*26*	*6300*
7 сар	*336*	*29*	*6725*
8 сар	*161*	*18*	*3225*
9 сар	*98*	*20*	*1975*
10 сар	*16*	*3*	*400*
Нийт	***1360***	***142***	***27325***

Зураг 1. Зам усалгаа

Мөн агаарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, осол эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор уурхайн авто тээврүүдэд хурд хэмжигч суурилуулсан ба хурдны хязгаарыг “Авто самосвалын жолоочийн дагаж мөрдөх аюулгүй ажиллагааны заавар”-т 40 км/ц-аар тогтоосон байдаг ба уурхайн ХАБ-н инженерүүд өдөр тутам хурданд хяналт тавин ажилладаг. Сар бүр хурдны мэдээллийг гарган илэрсэн зөрчлийн дагуу ажилтнуудын KPI /урамшууллын оноо/–г хасаж хариуцлага тооцдог.

Зураг 2. Авто самосвалын жолоочийн дагаж мөрдөх аюулгүй ажиллагааны заавар

Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэр ХХК | А3
Автосамосвал ашиглах ажлын заавар
ДТҮ- А3/23-05-02-037 Хуудас 12 | 20

3.4.4.8 Налуу замд гулгаа үүссэн бол тохирох араанд түгжиж явна

3.4.4.9 Ачаатай өгсөх үедээ автосамосавлын хүч алдуулахгүйн тулд тухайн замын нөхцөлийг үнэлэн тохирох араанд түгжих.

3.4.4.10 Тээвэрлэлтийн замд автосамосвал хоорондын зай багадаа 50 метр байх ба үзэгдэх орчин хязгаарлагдмал үед үүнээс 2 дахин илүү зай барьж явна.

3.4.4.11 Зам дээр ажиллаж байгаа болон зорчиж байгаа зам усалгааны автосамосвал, автогрейдер, гинжит механизм, эвдэрсэн техникийн дэргэдүүр өнгөрөх, гүйцэж түрүүлэхдээ операторт радио холбоогоороо мэдэгдэж зэрэг хариу авсны дараа замын бартаа саадгүй, үзэгдэх орчин сайн багаа нөхцөлд гүйцэж түрүүлнэ.

3.4.4.12 Замын тэмдэг тэмдэглэгээг дагаж мөрдөнө. Тэмдэг тэмдэглэгээгүй уулзварт уурхайн замын хөдөлгөөний журмын дагуу уулзварт нэвтрэх дараалльгг баримтлан бусад хөдөлгөөнд оролцогчдодоо хүндэтгэн ажиллана.

3.4.4.13 Уурхайн бүсэд замын хөдөлгөөнд оролцох үеийн хурдны дээд хязгаарыг мөрдөнө. Онцгой тохиолдлуудад доорх хязгааруудыг багасгасан байж болохыг анхаарах.

3.4.4.13.1 Зогсоолын талбай, засварын талбай -10км\ц

3.4.4.13.2 Налуу замд -20км\ц

3.4.4.13.3 Технологийн тээврийн тэгш зам -40км\ц

3.4.4.13.4 **Ачилт, буулгалтын хэсэгт -20км\ц**

3.4.5 **Халтиргаатай замд жолоодох.**

3.4.5.1 Сонор сэрэмжтэй жолоодлого гэдгийг шууд утгаар нь ойлгож болно.

3.4.5.2 Халтиргаа гулгаатай үед хэвгий, налуу газар зорчихгүй байх.

3.4.5.3 Халтиргаа гулгаа ихтэй зам талбайгаар зорчиход эрсдэл өндөр тохиолдолд мастерт мэдээлэлж эрсдэлийг арилгасны дараа зорчих.

3.4.5.4 Автосамосвалыг халтиргаатай нойтон зам дээр жолоодохдоо:

3.4.5.4.1 Автомат удаашруулагч ажиллаж байгаа эсэхийг шалга.

3.4.5.4.2 Урд дугуйн тоормосыг идэвхтэй байгааг шалга.

3.4.5.4.3 Техник хоорондын зай хангалттай эсэхийг шалга.

3.4.5.4.4 Халтиргаатай нөхцөлд автосамосвалын тоормосны зам ихсэх тул эдгээр нөхцөлд хурдаа тохируулж жолоодох.

3.4.6 **Ачаа буулгах.**

3.4.6.1 Ачааг буулгах хэсэгт анхаарал болгоомжтой байж буулгах цэгийг сайтар ажигла. Зөөлөн хөрстэй газраар ухарч ачааг буулгахдаа хамгаалах далангийн наана буулга.

3.4.6.2 Ачааг буулгах үед машиныг тэгш гадаргуу дээр байрлуул

3.4.6.3 Буруу талдаа ("сохор талдаа") өөр техник байгаа тохиолдолд хэзээд бүү ухар

3.4.6.4 Овоолго дээр буулгалт хийхдээ овоолгын ирмэгээс 2 автосамосвалын зайд эргэн овоолгын хагарал цуурал ба хөмсгийг ажиглаж аюулгүй гэж үзвэл тэмдэглэсэн газар бульдозерын операторын зүүн гар талд тэгш талбайг сонгон буулгана.

3.4.6.5 Хэрэв хамгаалалтын далангийн өндөр хангалтгүй хагарал цуурал байвал мастерт мэдэгдэнэ.

3.4.6.6 Маш сайн бэхжилттэй, тэгш гадаргуу дээр автосамосвалыг зүүн гар талаараа овоолгын ирмэг рүү харж тойрсон эргэлт хийж ирмэг рүү 45 градус өнцөг барьж зогсооно. Энэ нь жолоочид ухрах үедээ өөрийн талын дугуй болон өнцгийг байнга сайн харж байх боломжоо олгоно.

Шаардлагатай үед энэхүү аюулгүй ажиллагааны заавар нь хүчинтэй хувилбар мөн эсэхийг баримт бичиг хариуцсан ажилтнаас тодруулна уу

Зураг 3. Хурд хэтрэлтийн тайлан

DT631 42-74 ДАУ . 2024 оны 10-р сарын 29 19:45 - 2024 оны 10-р сарын 30 06:45

Хурд

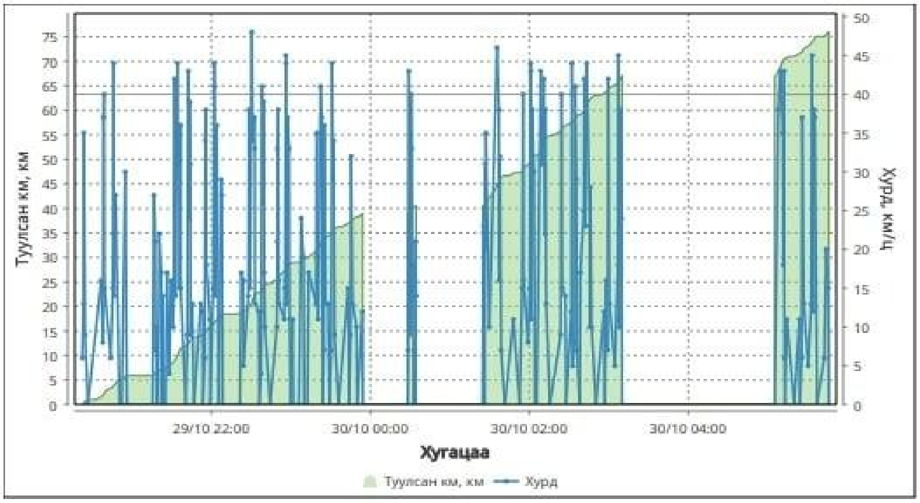

Хурд хэтрүүлэлт (их 40 км/ц дээш хугацаанд 0 мин.)

Эхлэх хугацаа	Үргэлжлэх хугацаа	Дундаж хурд, км/ц	Дээд хурд, км/ц	Хаяг
2024 оны 10-р сарын 29 (Мя) : 11				
20:46:19	00:00:09	44	44	Худэр
21:32:21	00:00:15	42	42	Худэр
21:34:21	00:00:17	44	44	Худэр
21:42:47	00:00:19	42	43	[ОВТАЛ Зуун/төмөртэй,Хөрс зуун 03/10 Төмөртэй] Худэр
22:02:08	00:00:14	43	44	Худэр
22:30:24	00:00:17	47	48	Худэр
22:38:28	00:00:10	41	41	[ОВТАЛ Зуун/төмөртэй] Худэр
22:56:17	00:00:14	45	45	Худэр
23:22:09	00:00:09	41	41	Худэр
23:22:27	00:00:09	41	41	Худэр
23:31:05	00:00:18	43	44	[ОВТАЛ Зуун/төмөртэй,Хөрс зуун 03/10 Төмөртэй] Худэр
2024 оны 10-р сарын 30 (Лх) : 17				
00:29:12	00:00:07	43	43	Худэр
01:33:57	00:00:10	43	43	Худэр
01:35:01	00:00:36	43	46	Худэр
01:36:06	00:00:27	42	43	Худэр
02:00:59	00:00:14	44	44	Худэр
02:08:35	00:00:10	43	43	Худэр
02:10:00	00:00:28	42	42	Худэр
02:10:57	00:00:09	42	42	Худэр
02:32:01	00:00:09	44	44	Худэр

Хурд хэтрүүлэлтийн тайлан: DT631 42-74 ДАУ. Хуудас 3

Зураг 4. Техникүүдийн цахим хяналтын систет

Зураг 5. Тоос хэмжих багаж

2.2 Гадаргын ба газрын доорхи усны нөөцөнд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Too хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Гүйцэтгэл
Уурхайн ус шүүрүүлэлт, усны хэрэглээнээс газар доорхи усны нөөцийн хомсдол үүсэх	Төрийн байгууллагаар ус ашиглах дүгнэлт гаргуулах, ус ашиглах гэрээ байгуулж, ус ашигласны төлбөр төлөх	Усан хангамжийн эх үүсвэр, шүүрлийн ус	-	-	35.009.404		Жилдээ	Ус ашиглуулах дүгнэлт гаргуулж, ус ашиглуулах гэрээ байгуулж 35.009.404 төлбөрийг бүрэн төлсөн
	Усыг зүй зохистой хэрэглэх дадлыг хэвшүүлэх талаар сургалт явуулах		-	-	200,000		Тогтмол	Дэлхийн усны өдрөөр сургалт нөлөөллийг арга хэмжээг ажилчдын дунд зохион байгуулсан
	Уурхайн шүүрлийн усыг зам талбайн тоосжилт дарах, ногоон байгууламжийн усалгааны зориулалтаар дахин ашиглах замаар усны нөөцийн хомсдлоос сэргийлэх		-	-	Дотоод зардал		Жилдээ	Зам талбайн усалгаа ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглаж байна
	Цас борооны усыг цуглуулж ногоон байгууламж, мод үржүүлгийн талбайн усалгааны тодорхой хувийг шийдвэрлэх		-	-	Дотоод зардал		Жилдээ	Төсөв тооцоолол хийгдсэн. 2026 оны Бизнес төлөвлөгөөнд тусгагдсан.
Нийт					**35.209.404**			

Зураг 6. Ус ашиглуулах дүгнэлт, гэрээ

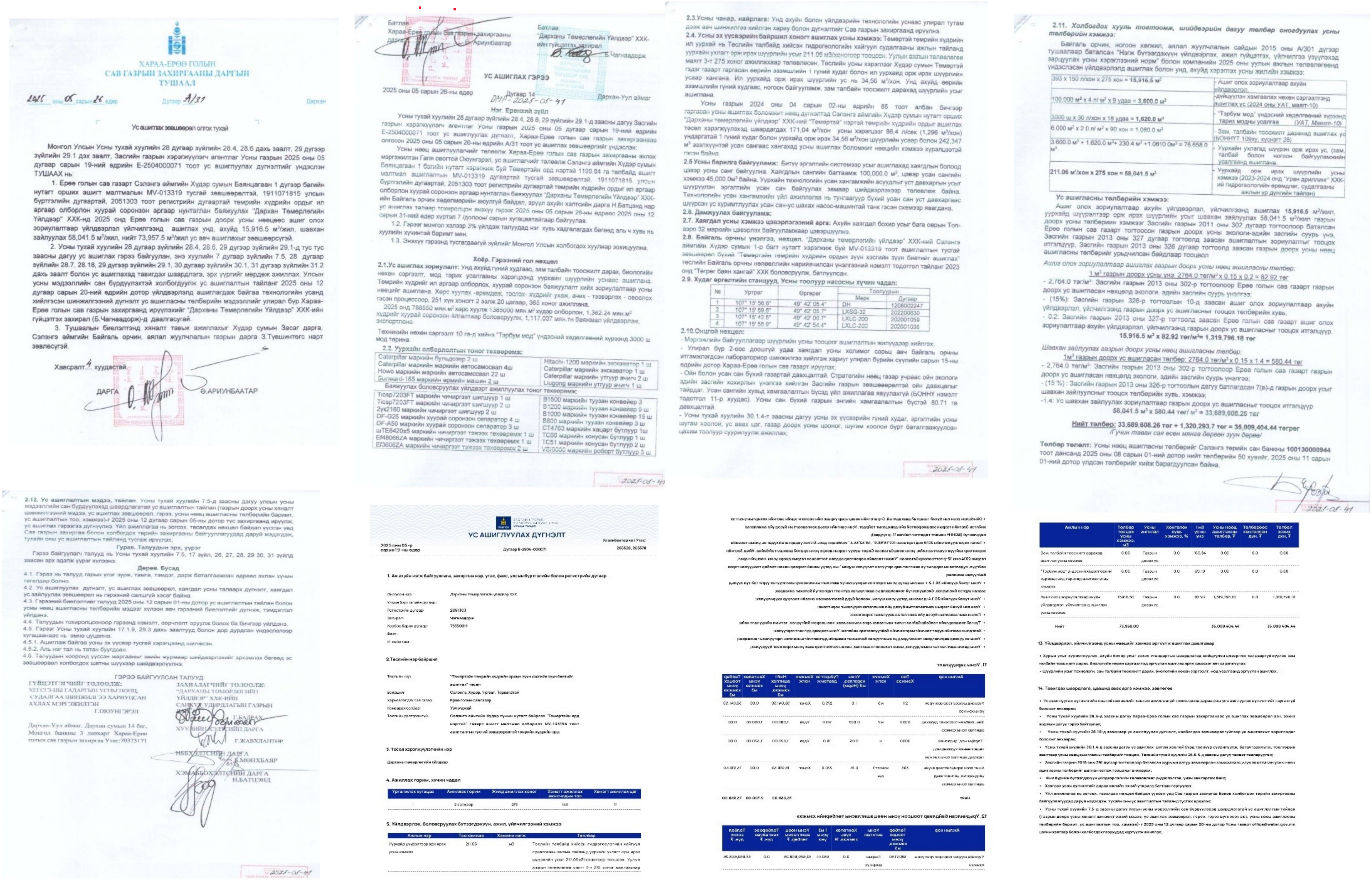

Зураг 7.Дэлхийн усны өдрийг тохиолдуулан сургалт нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байуулсан байдал

Зураг 8. Хараа-Ерөө голын сав газраас гаргасан хаягдал усны дүгнэлт

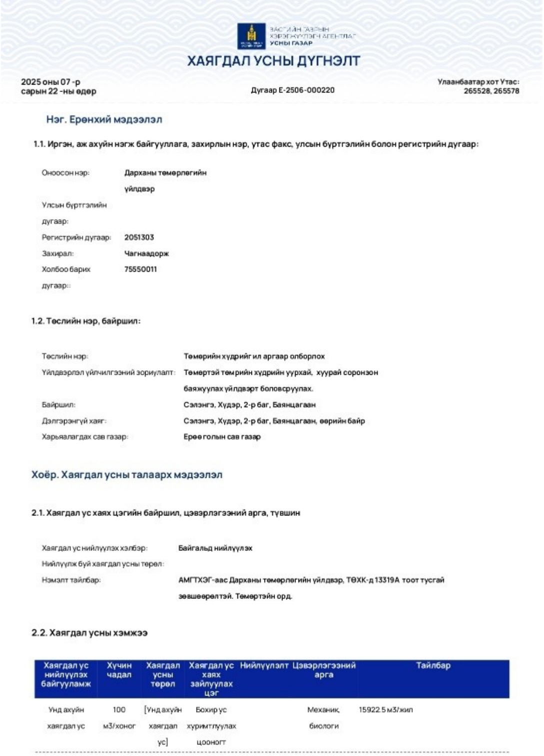

ВАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

ХАЯГДАЛ УСНЫ ДҮГНЭЛТ

2025 оны 07 -р сарын 22 -ны өдөр

Дугаар E-2506-000220

Улаанбаатар хот Утас: 265528, 265578

Нэг. Ерөнхий мэдээлэл

1.1. Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар:

Оноосон нэр:	Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэр
Улсын бүртгэлийн дугаар:	
Регистрийн дугаар:	2051303
Захирал:	Чагнаадорж
Холбоо барих дугаар::	75550011

1.2. Төслийн нэр, байршил:

Төслийн нэр:	Төмрийн хүдрийг ил аргаар олборлох
Үйлдвэрлэл үйлчилгээний зориулалт:	Төмөртэй төмрийн хүдрийн уурхай, хуурай соронзон баяжуулах үйлдвэрт боловсруулах.
Байршил:	Сэлэнгэ, Хүдэр, 2-р баг, Баянцагаан
Дэлгэрэнгүй хаяг:	Сэлэнгэ, Хүдэр, 2-р баг, Баянцагаан, өөрийн байр
Харьяалагдах сав газар:	Ерөө голын сав газар

Хоёр. Хаягдал усны талаарх мэдээлэл

2.1. Хаягдал ус хаях цэгийн байршил, цэвэрлэгээний арга, түвшин

Хаягдал ус нийлүүлэх хэлбэр:	Байгальд нийлүүлэх
Нийлүүлж буй хаягдал усны төрөл:	
Нэмэлт тайлбар:	АМГТХЭГ-аас Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэр, ТӨХК-д 13319А тоот тусгай зөвшөөрөлтэй. Төмөртэйн орд.

2.2. Хаягдал усны хэмжээ

Хаягдал ус нийлүүлэх байгууламж	Хүчин чадал	Хаягдал усны төрөл	Хаягдал ус хаях зайлуулах цэг	Нийлүүлэлт	Цэвэрлэгээний арга	Тайлбар
Унд ахуйн хаягдал ус	100 м3/хоног	[Унд ахуйн хаягдал ус]	Бохир ус хуримтлуулах цооногт		Механик, биологи	15922.5 м3/жил

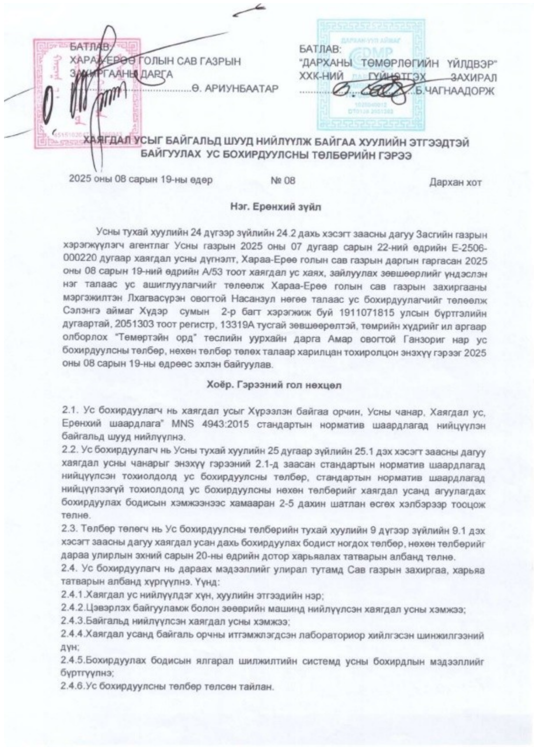

БАТЛАВ:
ХАРАА-ЕРӨӨ ГОЛЫН САВ ГАЗРЫН
ЗАХИРГААНЫ ДАРГА
..............................Ө. АРИУНБААТАР

БАТЛАВ:
"ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР"
ХХК-НИЙ ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
..............................Б.ЧАГНААДОРЖ

ХАЯГДАЛ УСЫГ БАЙГАЛЬД ШУУД НИЙЛҮҮЛЖ БАЙГАА ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДТЭЙ БАЙГУУЛАХ УС БОХИРДУУЛСНЫ ТӨЛБӨРИЙН ГЭРЭЭ

2025 оны 08 сарын 19-ны өдөр № 08 Дархан хот

Нэг. Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэгт заасны дагуу Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газрын 2025 оны 07 дугаар сарын 22-ний өдрийн E-2506-000220 дугаар хаягдал усны дүгнэлт, Хараа-Ерөө голын сав газрын даргын гаргасан 2025 оны 08 сарын 19-ний өдрийн А/53 тоот хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг үндэслэн нэг талаас ус ашиглуулагчийг төлөөлж Хараа-Ерөө голын сав газрын захиргааны мэргэжилтэн Лхагвасүрэн овогтой Насанзул нөгөө талаас ус бохирдуулагчийг төлөөлж Сэлэнгэ аймаг Хүдэр сумын 2-р багт хэрэгжиж буй 1911071815 улсын бүртгэлийн дугаартай, 2051303 тоот регистр, 13319А тусгай зөвшөөрөлтэй, төмрийн хүдрийг ил аргаар олборлох "Төмөртэйн орд" төслийн уурхайн дарга Амар овогтой Ганзориг нар ус бохирдуулсны төлбөр, нөхөн төлбөр төлөх талаар харилцан тохиролцон энэхүү гэрээг 2025 оны 08 сарын 19-ны өдрөөс эхлэн байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Ус бохирдуулагч нь хаягдал усыг Хүрээлэн байгаа орчин, Усны чанар, Хаягдал ус, Ерөнхий шаардлага" MNS 4943:2015 стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэн байгальд шууд нийлүүлнэ.
2.2. Ус бохирдуулагч нь Усны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсэгт заасны дагуу хаягдал усны чанарыг энэхүү гэрээний 2.1-д заасан стандартын норматив шаардлагад нийцүүлсэн тохиолдолд ус бохирдуулсны төлбөр, стандартын норматив шаардлагад нийцүүлээгүй тохиолдолд ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах бодисын хэмжээнээс хамааран 2-5 дахин шатлан өсгөх хэлбэрээр тооцож төлнө.
2.3. Төлбөр төлөгч нь Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсэгт заасны дагуу хаягдал усан дахь бохирдуулах бодист ногдох төлбөр, нөхөн төлбөрийг дараа улирлын эхний сарын 20-ны өдрийн дотор харьяалах татварын албанд төлнө.
2.4. Ус бохирдуулагч нь дараах мэдээллийг улирал тутамд Сав газрын захиргаа, харьяа татварын албанд хүргүүлнэ. Үүнд:
2.4.1.Хаягдал ус нийлүүлдэг хүн, хуулийн этгээдийн нэр;
2.4.2.Цэвэрлэх байгууламж болон зөөврийн машинд нийлүүлсэн хаягдал усны хэмжээ;
2.4.3.Байгальд нийлүүлсэн хаягдал усны хэмжээ;
2.4.4.Хаягдал усанд байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор хийлгэсэн шинжилгээний дүн;
2.4.5.Бохирдуулах бодисын ялгарал шилжилтийн системд усны бохирдлын мэдээллийг бүртгүүлнэ;
2.4.6.Ус бохирдуулсны төлбөр төлсөн тайлан.

Уурхайн кемп болон засварын төвийн ус нь хатуулаг, магнийн агууламж өндөртэй ялангуяа засварын төвийн усны хатуулаг 7мг-экв/л ээс их буюу MNS 9001:2018 "Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ" стандартын зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс давсан үзүүлэлттэй байсан тул ус цэвэршүүлэх төхөөрөмж суурилуулснаар ажилчид шууд унданд хэрэглэх боломжтой болсон . Ус цэвэршүүлэх төхөөрөмжөөс авсан усны шинжилгээний дүнг "Хавсралт" хэсгээс харна уу.

Хүснэгт 4. Усны төлбөр төлсөн байдал

Дансны хуулга			Тайлант үе: 2025/01/01 - 2025/10/31	
Д/д	**Огноо**	**Гүйлгээний утга**	**Дебет**	**Үлдэгдэл**
Данс:		Усны татварын өглөг /уурхай/		
		Эхний үлдэгдэл:		
1	2025/08/31	Усны төлбөр 2025-1	17,504,702	17504
2	2025/10/31	Усны төлбөр 2025-2	17,504,702	0
Дт -	2	Нийт - 2 ДҮН:	**35,009,404**	
		Эцсийн үлдэгдэл:		0.00

Зураг 9. 3 шатлалтай ус тунгаагуурын далан

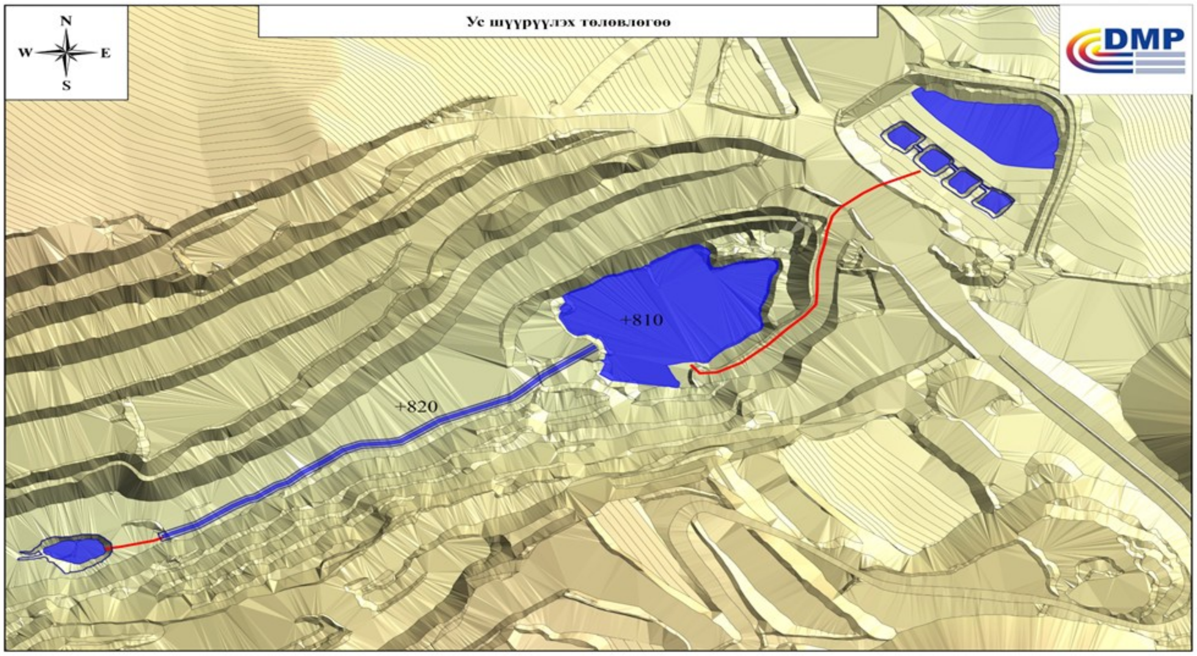

2.3. Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Гүйцэтгэл
Шатах, тослох материал асгарах, гэнэтийн болзошгүй аваар ослоос үүдэн хөрсөн бүрхэвчийг бохирдуулах	ШТС-ын ачаа буулгах түгээх хэсгийн талбайд хайрга дайрга асгаж хөрсөн бүрхэвчийг хамгаалах, хатуу хучилттай эсвэл бетон болгох	ШТС орчим	-	-	1,500,000		Жилд 1 удаа	ШТС-ыг шинээр барих зураг төсөвийг Барилга хөгжлийн төвийн магдалалаар баталгаажуулж тендер зарлагдаад байна.
	Шатах тослох материал алдагдах үед яаралтай арга хэмжээ авах асгаралтын иж бүрдэл байршуулах		ш	1	1.500.000		Жилдээ	Асгаралтын иж бүрдэл засавар, уулын хэсэгт тус бүр 2 нийт 4 ширхэгийг худалдан авч байршуулсан
Хатуу, шингэн хог хаягдлаар хөрс бохирдох	Хог хаягдлыг төрөлжүүлэн савлаж ангилан ялгах, түр хадгалах цэгт хуримтлуулан зөвшөөрөгдсөн цэгт нийлүүлэх	Төсөл хэрэгжих талбайн хэмжээнд	-	-	Хог хаягдлын менежмент хэсэгт тусгасан		Тогтмол	Хог хаягдлын менежмент хэсгээс үзэх
	Ажилчдын ажлын байрны орчимд эко-жорлон суурьлуулах	Шаардлагтай зарим цэгүүдэд	ш	2	4,000,000		Жилдээ	Баяжуулахын Пүүний орчим, Уулын мастерын байранд нийт 2 био жорлон нэмж суурьлуулав.
Уурхайн үйл ажиллагааны улмаас хөрс эвдрэх, үржил шим алдагдах,	Хөрсөн бүрхэвчийг талхлагдахаас сэргийлж олон салаа зам үүсгэхгүй байх, нэгдсэн замын хөдөлгөөний сүлжээ зураг самбар тавих	Уурхайн талбайд	-	-	Дотоод зардал		Жилдээ	Шинэ зам гаргаагүй бөгөөд замын тэмдэг тэмдэглэгээний дагуу зорчиж байна.

бохирдох							
Хөрсний элэгдэл, эвдрэл үүсэх	Хөрс шорооны овоолгыг төлөвлөсөн талбайд эмх цэгцтэй хийх, тэмдэгжүүлэх	Шимт хөрсний овоолго	-	-	Дотоод зардал	Жилдээ	Төлөвлөсөн талбайд овоолго хийж байна.
	Өнгөн хөрсийг хуулан авах уурхайн үйл ажиллагаа эхлэх үед өнгөн хөрсийг хуулж, шимт хөрсийг овоолох		-	-	Дотоод зардал	Тухай бүр	Шимт хөрсийг хуулж овоолго үүсгэж байна. 2025 онд 18000м3 шимт хөрсний овоолго үүсгэсэн.
Хөрс бохирдуулах	Асгаралтыг удирдах хэрэгсэлийг нэмэгдүүлэх	Уурхайн талбай	ш	4	3,600,000	Тухай бүр	Засварын, уулын хэсэгт тус бүр 2 ширхэгийг худалдан авалт хийж байршуулсан
Нийт					**10,600,000**		

Зураг 10 Асгаралын иж бүрдэл, бохирдсон хөрс саармагжуулах талбай

SPILL KIT

HSCT XXK
АСГАРАЛТЫН
ИЖ БҮРДЭЛ

Бохирдсон хөрс
саармагжуулах
талбай

Зураг 11. Хог хаягдлыг тээвэрлэх гэрээ

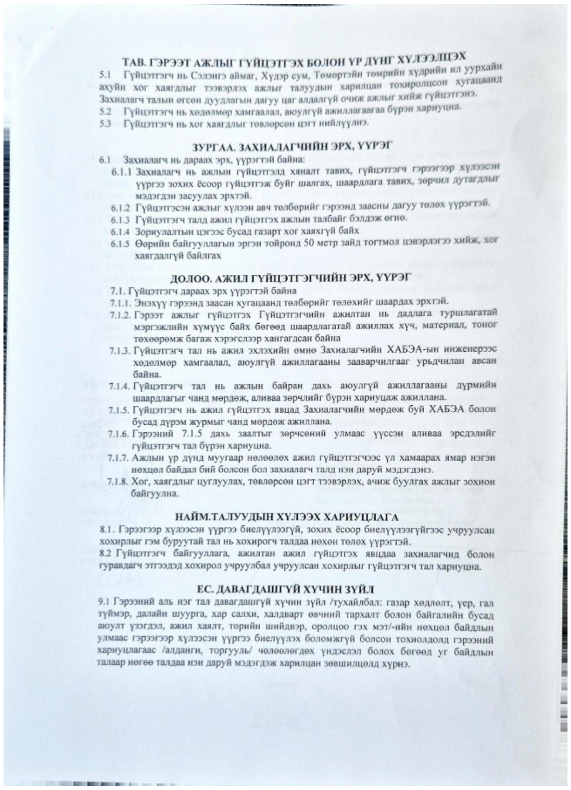

ТАВ. ГЭРЭЭТ АЖЛЫГ ГҮЙЦЭТГЭХ БОЛОН ҮР ДҮНГ ХҮЛЭЭЛЦЭХ

5.1 Гүйцэтгэгч нь Сэлэнгэ аймаг, Хүдэр сум, Төмөртэйн төмрийн хүдрийн ил уурхайн ахуйн хог хаягдлыг тээвэрлэх ажлыг талуудын харилцан тохиролцсон хугацаанд Захиалагч талын өгсөн дуудлагын дагуу цаг алдалгүй очиж ажлыг хийж гүйцэтгэнэ.

5.2 Гүйцэтгэгч нь хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаагаа бүрэн хариуцна.

5.3 Гүйцэтгэгч нь хог хаягдлыг төвлөрсөн цэгт нийлүүлнэ.

ЗУРГАА. ЗАХИАЛАГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

6.1 Захиалагч нь дараах эрх, үүрэгтэй байна:

6.1.1 Захиалагч нь ажлын гүйцэтгэлд хяналт тавих, гүйцэтгэгч гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор гүйцэтгэж буйг шалгах, шаардлага тавих, зөрчил дутагдлыг мэдэгдэн засуулах эрхтэй.

6.1.2 Гүйцэтгэсэн ажлыг хүлээн авч төлбөрийг гэрээнд заасны дагуу төлөх үүрэгтэй.

6.1.3 Гүйцэтгэгч талд ажил гүйцэтгэх ажлын талбайг бэлдэж өгнө.

6.1.4 Зориулалтын цэгээс бусад газарт хог хаяхгүй байх

6.1.5 Өөрийн байгууллагын эргэн тойронд 50 метр зайд тогтмол цэвэрлэгээ хийж, хог хаягдалгүй байлгах

ДОЛОО. АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

7.1. Гүйцэтгэгч дараах эрх үүрэгтэй байна

7.1.1. Энэхүү гэрээнд заасан хугацаанд төлбөрийг төлөхийг шаардах эрхтэй.

7.1.2. Гэрээт ажлыг гүйцэтгэх Гүйцэтгэгчийн ажилтан нь дадлага туршлагатай мэргэжлийн хүмүүс байх бөгөөд шаардлагатай ажиллах хүч, материал, тоног төхөөрөмж багаж хэрэгслээр хангагдсан байна

7.1.3. Гүйцэтгэгч тал нь ажил эхлэхийн өмнө Захиалагчийн ХАБЭА-ын инженерээс хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг урьдчилан авсан байна.

7.1.4. Гүйцэтгэгч тал нь ажлын байран дахь аюулгүй ажиллагааны дүрмийн шаардлагыг чанд мөрдөж, аливаа зөрчлийг бүрэн хариуцаж ажиллана.

7.1.5. Гүйцэтгэгч нь ажил гүйцэтгэх явцад Захиалагчийн мөрдөж буй ХАБЭА болон бусад дүрэм журмыг чанд мөрдөж ажиллана.

7.1.6. Гэрээний 7.1.5 дахь заалтыг зөрчсөний улмаас үүссэн аливаа эрсдэлийг гүйцэтгэгч тал бүрэн хариуцна.

7.1.7. Ажлын үр дүнд муугаар нөлөөлөх ажил гүйцэтгэгчээс үл хамаарах ямар нэгэн нөхцөл байдал бий болсон бол захиалагч талд нэн даруй мэдэгдэнэ.

7.1.8. Хог, хаягдлыг цуглуулах, төвлөрсөн цэгт тээвэрлэх, ачиж буулгах ажлыг зохион байгуулна.

НАЙМ.ТАЛУУДЫН ХҮЛЭЭХ ХАРИУЦЛАГА

8.1. Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй, зохих ёсоор биелүүлээгүйгээс учруулсан хохирлыг гэм буруутай тал нь хохирогч талдаа нөхөн төлөх үүрэгтэй.

8.2 Гүйцэтгэгч байгууллага, ажилтан ажил гүйцэтгэх явцдаа захиалагчид болон гуравдагч этгээдэд хохирол учруулбал учруулсан хохирлыг гүйцэтгэгч тал хариуцна.

ЕС. ДАВАГДАШГҮЙ ХҮЧИН ЗҮЙЛ

9.1 Гэрээний аль нэг тал давагдашгүй хүчин зүйл /тухайлбал: газар хөдлөлт, үер, гал түймэр, далайн шуурга, хар салхи, халдварт өвчний тархалт болон байгалийн бусад аюулт үзэгдэл, ажил хаялт, төрийн шийдвэр, оролцоо гэх мэт/-ийн нөхцөл байдлын улмаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд гэрээний хариуцлагаас /алданги, торгууль/ чөлөөлөгдөх үндэслэл болох бөгөөд уг байдлын талаар нөгөө талдаа нэн даруй мэдэгдэж харилцан зөвшилцөлд хүрнэ.

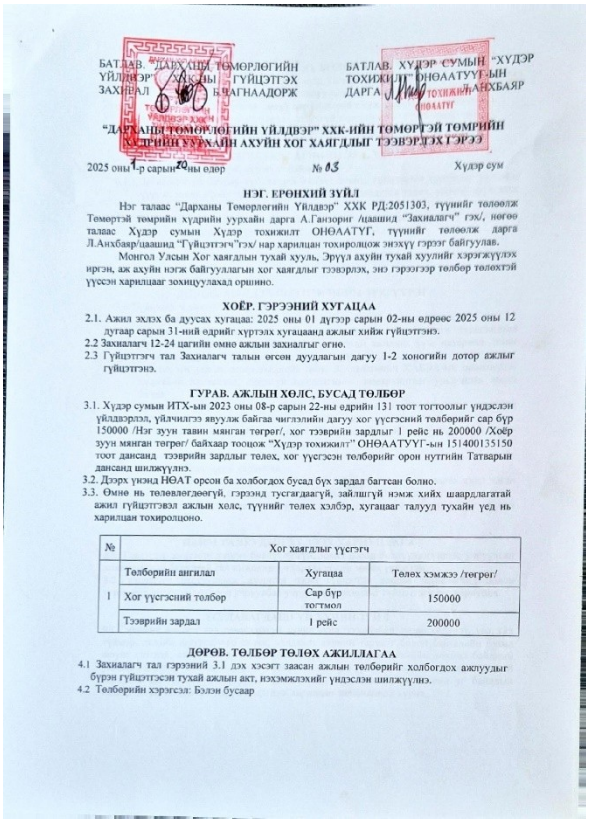

БАТЛАВ. "ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР" ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Б.ЧАГНААДОРЖ

БАТЛАВ. ХҮДЭР СУМЫН "ХҮДЭР ТОХИЖИЛТ" ОНӨААТҮГ-ЫН ДАРГА Л.АНХБАЯР

"ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР" ХХК-ИЙН ТӨМӨРТЭЙ ТӨМРИЙН ХҮДРИЙН УУРХАЙН АХУЙН ХОГ ХАЯГДЛЫГ ТЭЭВЭРЛЭХ ГЭРЭЭ

2025 оны 1-р сарын 20-ны өдөр   № 03   Хүдэр сум

НЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

Нэг талаас "Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр" ХХК РД:2051303, түүнийг төлөөлж Төмөртэй төмрийн хүдрийн уурхайн дарга А.Ганзориг /цаашид "Захиалагч" гэх/, нөгөө талаас Хүдэр сумын Хүдэр тохижилт ОНӨААТҮГ, түүнийг төлөөлж дарга Л.Анхбаяр/цаашид "Гүйцэтгэгч"гэх/ нар харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

Монгол Улсын Хог хаягдлын тухай хууль, Эрүүл ахуйн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагын хог хаягдлыг тээвэрлэх, энэ гэрээгээр төлбөр төлөхтэй үүссэн харилцааг зохицуулахад оршино.

ХОЁР. ГЭРЭЭНИЙ ХУГАЦАА

2.1. Ажил эхлэх ба дуусах хугацаа: 2025 оны 01 дүгээр сарын 02-ны өдрөөс 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэлх хугацаанд ажлыг хийж гүйцэтгэнэ.
2.2 Захиалагч 12-24 цагийн өмнө ажлын захиалгыг өгнө.
2.3 Гүйцэтгэгч тал Захиалагч талын өгсөн дуудлагын дагуу 1-2 хоногийн дотор ажлыг гүйцэтгэнэ.

ГУРАВ. АЖЛЫН ХӨЛС, БУСАД ТӨЛБӨР

3.1. Хүдэр сумын ИТХ-ын 2023 оны 08-р сарын 22-ны өдрийн 131 тоот тогтоолыг үндэслэн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ явуулж байгаа чиглэлийн дагуу хог үүсгэсний төлбөрийг сар бүр 150000 /Нэг зуун тавин мянган төгрөг/, хог тээврийн зардлыг 1 рейс нь 200000 /Хоёр зуун мянган төгрөг/ байхаар тооцож "Хүдэр тохижилт" ОНӨААТҮҮГ-ын 151400135150 тоот дансанд тээврийн зардлыг төлөх, хог үүсгэсэн төлбөрийг орон нутгийн Татварын дансанд шилжүүлнэ.
3.2. Дээрх үнэнд НӨАТ орсон ба холбогдох бусад бүх зардал багтсан болно.
3.3. Өмнө нь төлөвлөгдөөгүй, гэрээнд тусгагдаагүй, зайлшгүй нэмж хийх шаардлагатай ажил гүйцэтгэвэл ажлын хөлс, түүнийг төлөх хэлбэр, хугацааг талууд тухайн үед нь харилцан тохиролцоно.

№	Хог хаягдлыг үүсгэгч		
	Төлбөрийн ангилал	Хугацаа	Төлөх хэмжээ /төгрөг/
1	Хог үүсгэсний төлбөр	Сар бүр тогтмол	150000
	Тээврийн зардал	1 рейс	200000

ДӨРӨВ. ТӨЛБӨР ТӨЛӨХ АЖИЛЛАГАА

4.1 Захиалагч тал гэрээний 3.1 дэх хэсэгт заасан ажлын төлбөрийг холбогдох ажлуудыг бүрэн гүйцэтгэсэн тухай ажлын акт, нэхэмжлэхийг үндэслэн шилжүүлнэ.
4.2 Төлбөрийн хэрэгсэл: Бэлэн бусаар

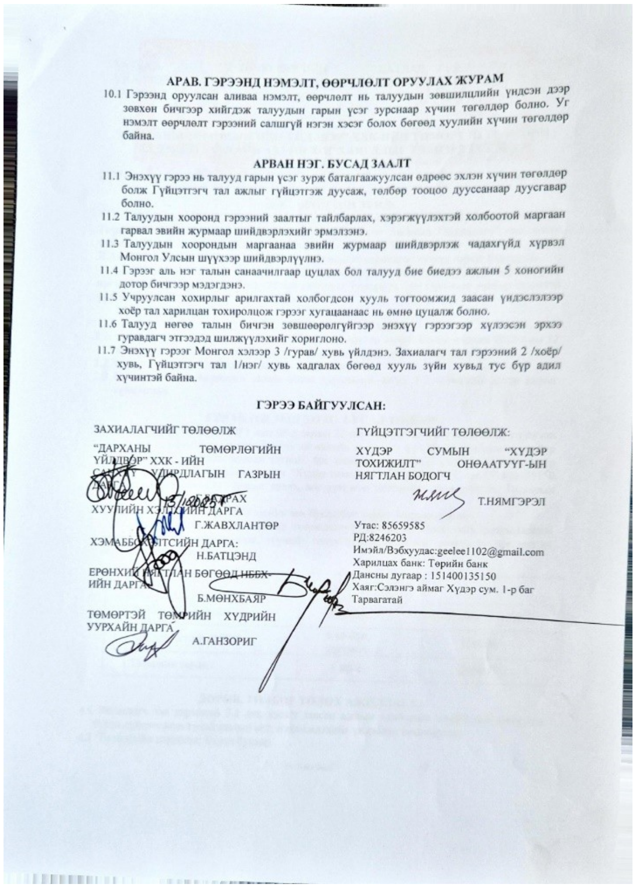

АРАВ. ГЭРЭЭНД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ЖУРАМ

10.1 Гэрээнд оруулсан аливаа нэмэлт, өөрчлөлт нь талуудын зөвшилцлийн үндсэн дээр зөвхөн бичгээр хийгдэж талуудын гарын үсэг зурснаар хүчин төгөлдөр болно. Уг нэмэлт өөрчлөлт гэрээний салшгүй нэгэн хэсэг болох бөгөөд хуулийн хүчин төгөлдөр байна.

АРВАН НЭГ. БУСАД ЗААЛТ

11.1 Энэхүү гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болж Гүйцэтгэгч тал ажлыг гүйцэтгэж дуусаж, төлбөр тооцоо дууссанаар дуусгавар болно.
11.2 Талуудын хооронд гэрээний заалтыг тайлбарлах, хэрэгжүүлэхтэй холбоотой маргаан гарвал эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрмэлзэнэ.
11.3 Талуудын хоорондын маргаанаа эвийн журмаар шийдвэрлэж чадахгүйд хүрвэл Монгол Улсын шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.
11.4 Гэрээг аль нэг талын санаачилгаар цуцлах бол талууд бие биедээ ажлын 5 хоногийн дотор бичгээр мэдэгдэнэ.
11.5 Учруулсан хохирлыг арилгахтай холбогдсон хууль тогтоомжид заасан үндэслэлээр хоёр тал харилцан тохиролцож гэрээг хугацаанаас нь өмнө цуцалж болно.
11.6 Талууд нөгөө талын бичгэн зөвшөөрөлгүйгээр энэхүү гэрээгээр хүлээсэн эрхээ гуравдагч этгээдэд шилжүүлэхийг хориглоно.
11.7 Энэхүү гэрээг Монгол хэлээр 3 /гурав/ хувь үйлдэнэ. Захиалагч тал гэрээний 2 /хоёр/ хувь, Гүйцэтгэгч тал 1/нэг/ хувь хадгалах бөгөөд хууль зүйн хувьд тус бүр адил хүчинтэй байна.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

ЗАХИАЛАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ

"ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР" ХХК - ИЙН САНХҮҮ УДИРДЛАГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Г.Б[illegible]РАХ
ХУУЛИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГА
Г.ЖАВХЛАНТӨР
ХЭМАББО[illegible]ТСИЙН ДАРГА:
Н.БАТЦЭНД
ЕРӨНХИЙ НЯГТЛАН БӨГӨӨД НББХ-ИЙН ДАРГА
Б.МӨНХБАЯР
ТӨМӨРТЭЙ ТӨМРИЙН ХҮДРИЙН УУРХАЙН ДАРГА
А.ГАНЗОРИГ

ГҮЙЦЭТГЭГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

ХҮДЭР СУМЫН "ХҮДЭР ТОХИЖИЛТ" ОНӨААТҮҮГ-ЫН НЯГТЛАН БОДОГЧ
Т.НЯМГЭРЭЛ

Утас: 85659585
РД:8246203
Имэйл/Вэбхуудас:geelee1102@gmail.com
Харилцах банк: Төрийн банк
Дансны дугаар : 151400135150
Хаяг:Сэлэнгэ аймаг Хүдэр сум. 1-р баг Тарвагатай

Зураг 12 Хог ачиж байгаа байдал

Зураг 13. Эко жорлон суурьлуулсан байдал

Зураг 14. Замын байдал

Зураг 15 Хөрсний овоолго хаягжуулсан байдал

2.4. Газрын хэвлийд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажил	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Газрын хэвлийг ашигласан төлбөрийг хугацаанд нь төлөх	Газрын хэвлийг ашигласан төлбөрийн 1,2,3-р улирлын төлбөр нийт **161.494.731** төгрөг төлсөн	Дотоод зардал	Газрын төлбөр төлсөн баримтуудыг Хүснэгт3 хавсаргав
НИЙТ			Дотоод зардал	

Хүснэгт 5. Газрын төлбөр 2025.10.28-ны байдлаар /тайлангийн жил бүрэн төлж барагдуулсан байна/

<table>
<tr><td colspan="3">Дансны хуулга</td><td colspan="2">Дарханы Төмөрлөгийн үйлдвэр ХХК</td></tr>
<tr><td colspan="5">Дансны хуулга</td></tr>
<tr><td>Д/д</td><td>Огноо</td><td>Гүйлгээний утга</td><td>Дебет</td><td>Үлдэгдэл</td></tr>
<tr><td>Данс :</td><td>3406-4-1-00-000-000-0-0-00-000-00-001</td><td colspan="3">Газрын төлбөрийн өглөг /Сэлэнгэ/</td></tr>
<tr><td>1</td><td>2025.03.18</td><td>Газрын төлбөр-дэд алба</td><td>33.050.592</td><td></td></tr>
<tr><td>2</td><td>2025.03.18</td><td>Газрын төлбөр-дэд алба</td><td>33.050.592</td><td></td></tr>
<tr><td>3</td><td>2025.06.24</td><td>Газрын төлбөр-дэд алба</td><td>31.797.849</td><td></td></tr>
<tr><td>4</td><td>2025.06.24</td><td>Газрын төлбөр-дэд алба</td><td>31.797.849</td><td></td></tr>
<tr><td>5</td><td>2025.09.05</td><td>Газрын төлбөр-дэд алба</td><td>31.797.849</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>161.494.731</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="3"></td><td>Эцсийн үлдэгдэл:</td><td>97.899.032</td></tr>
</table>

2.5. Ургамлан нөмрөгт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

<table>
<tr><th>Д/д</th><th>Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажил</th><th>Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт</th><th>Зардал, төгрөг</th><th>Тайлбар</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Батлагдсан технологийн замаас гадна зам гаргахгүй байх</td><td>Батлагдсан технологийн замаас гадна зам гаргаагүй</td><td>Дотоод зардал</td><td>Сүүлийн жилүүдэд зам гаргааүй</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Хуурайшилттай үед зам дагуу тоосжилт дарах усалгаа хийх</td><td>Зам дагуу тоосжилт дарах усалгааг тогтмол / хийж ажилласан</td><td>Дотоод зардал</td><td>Усалгаа тогтмол хийдэг /хүснэгт 3/</td></tr>
<tr><td colspan="3">НИЙТ</td><td>Дотоод зардал</td><td></td></tr>
</table>

2.6. Амьтны аймагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажил	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулахаар төлөвлөсөн ажлын биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Ажилчдын кемпэд галт зэвсэг болон бусад зэвсэг хэрэгсэл байлгахыг хориглоно	Ажилчдын байранд болон уурхайд галт зэвсэг байрлуулах, хэрэглэхийг хориглодог	Дотоод зардал	Компанийн дотоод журамд хориглодог.
2	Ажилчдад амьтны тухай хууль, байгаль хамгаалах талаар сургалт хийх	Ажилчдад амьтны тухай хууль болон байгаль орчны тухай хуулиар 14 хоног тутам сургалт зохион байгуулж гарын авлага, тараах материал өгч ажилласан	Дотоод зардал	Зураг 16
3	Шувууны нислэгийн чиглэл өөрчлөгч /үргээгч/ болон шувууны суулт /үүр/ суурилуулах	Цахилгаан дамжуулах агаарын шугамд шувуу үргээгч байрлуулах ажлын худалдан авалт хийгдэхээр гэрээ байгуулагдсан	9,900,000	Зураг 17
НИЙТ			**9,900,000**	

Зураг 16. Сургалтын зураг

Зураг17.Шувуу үргээгч хийсэн байдал

3. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

Д/д	**Нөхөн сэргээлт хийхээр төлөвлөсөн ажил**	**Нөхөн сэргээлт хийхээр төлөвлөсөн ажлын биелэлт**	**Зардал**	**Тайлбар**
1	Тэрбум мод үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд Сэлэнгэ аймагт 3000 мод тарих	Хүдэр суманд Уурхайн захиргааны орчимд 3000 ш чацаргана мод суулгасан	15.000.000	Тендер шалгаруулалтаар “Алд дэлгэм” ХХК шалгаран тус компаниас 3000 нарсны суулгац аван уурхайн ажилчид мод суулгах ажлыг гүйцэтгэсэн
2		Шинэ Хархорум хотын цэцэрлэгт хүрээлэнд 1000 ширхэг нарс мод суулгасан	250.000.000	Зураг 18,19
НИЙТ			**265.000.000**	

Зураг 18 Мод тарьсан байдал

Зураг 19 Шинэ хархорум хотын цэцэрлэгт хүрээлэнд мод суулгасан байдал

4. Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт:

Д/д	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Дүйцүүлэн хамгаалалтын арга хэмжээг сонгон авсан 10 га талбайд хийх	Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр сумын Баянцагаан 2-р багийн нутаг дэвсгэрт орших Амж нэртэй газарт 10 га талбайд нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгүүлэхээр “Алхими” ХХК-тай гэрээ байгуулан ажиллаж байна._	129,000,000	Гэрээг хавсаргав Зураг 20
НИЙТ			**129,000,000**	

Зураг 20. Гэрээ

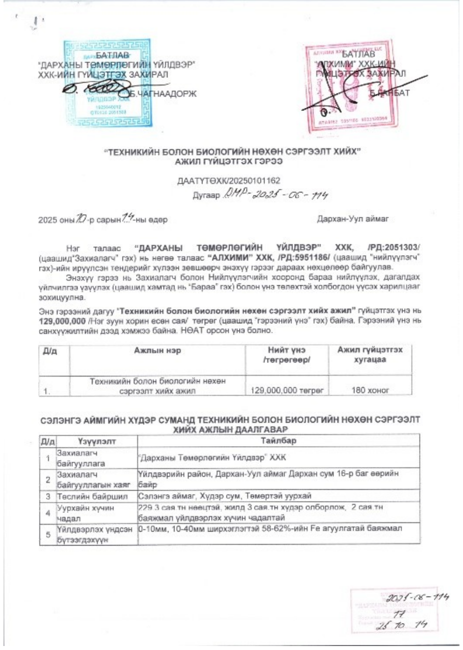

БАТЛАВ
"ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР"
ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
Б.ЧАГНААДОРЖ

БАТЛАВ
"АЛХИМИ" ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
Б.ГАНБАТ

"ТЕХНИКИЙН БОЛОН БИОЛОГИЙН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ ХИЙХ"
АЖИЛ ГҮЙЦЭТГЭХ ГЭРЭЭ

ДААТҮТӨХК/20250101162
Дугаар DMP-2025-06-114

2025 оны 10-р сарын 14-ны өдөр Дархан-Уул аймаг

Нэг талаас **"ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР" ХХК, /РД:2051303/** (цаашид"Захиалагч" гэх) нь нөгөө талаас **"АЛХИМИ" ХХК, /РД:5951186/** (цаашид "нийлүүлэгч" гэх)-ийн ирүүлсэн тендерийг хүлээн зөвшөөрч энэхүү гэрээг дараах нөхцөлөөр байгуулав.

Энэхүү гэрээ нь Захиалагч болон Нийлүүлэгчийн хооронд бараа нийлүүлэх, дагалдах үйлчилгээ үзүүлэх (цаашид хамтад нь "Бараа" гэх) болон үнэ төлөхтэй холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулна.

Энэ гэрээний дагуу **"Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх ажил"** гүйцэтгэх үнэ нь **129,000,000** /Нэг зуун хорин есөн сая/ төгрөг (цаашид "гэрээний үнэ" гэх) байна. Гэрээний үнэ нь санхүүжилтийн дээд хэмжээ байна. НӨАТ орсон үнэ болно.

Д/д	Ажлын нэр	Нийт үнэ /төгрөгөөр/	Ажил гүйцэтгэх хугацаа
1.	Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх ажил	129,000,000 төгрөг	180 хоног

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ХҮДЭР СУМАНД ТЕХНИКИЙН БОЛОН БИОЛОГИЙН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ ХИЙХ АЖЛЫН ДААЛГАВАР

Д/д	Үзүүлэлт	Тайлбар
1	Захиалагч байгууллага	"Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр" ХХК
2	Захиалагч байгууллагын хаяг	Үйлдвэрийн район, Дархан-Уул аймаг Дархан сум 16-р баг өөрийн байр
3	Төслийн байршил	Сэлэнгэ аймаг, Хүдэр сум, Төмөртэй уурхай
4	Уурхайн хүчин чадал	229.3 сая.тн нөөцтэй, жилд 3 сая.тн хүдэр олборлож, 2 сая.тн баяжмал үйлдвэрлэх хүчин чадалтай
5	Үйлдвэрлэх үндсэн бүтээгдэхүүн	0-10мм, 10-40мм ширхэглэгтэй 58-62%-ийн Fe агуулгатай баяжмал

2025-06-114
77
25.10.14

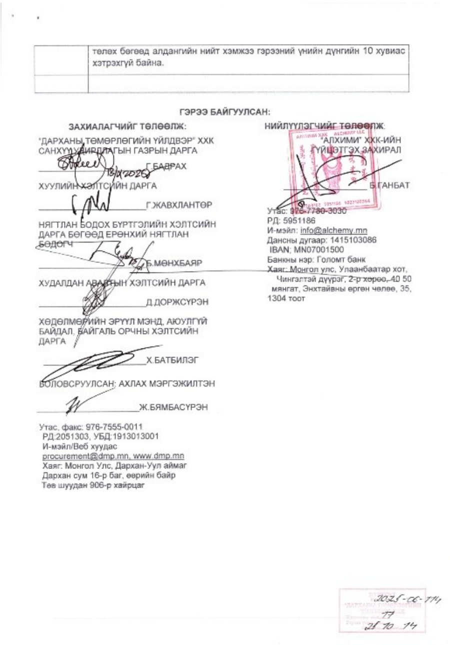

	төлөх бөгөөд алдангийн нийт хэмжээ гэрээний үнийн дүнгийн 10 хувиас хэтрэхгүй байна.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

ЗАХИАЛАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

"ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР" ХХК САНХҮҮ УДИРДЛАГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Г.БАДРАХ

ХУУЛИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГА
Г.ЖАВХЛАНТӨР

НЯГТЛАН БОДОХ БҮРТГЭЛИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГА БӨГӨӨД ЕРӨНХИЙ НЯГТЛАН БОДОГЧ
Б.МӨНХБАЯР

ХУДАЛДАН АВАЛТЫН ХЭЛТСИЙН ДАРГА
Д.ДОРЖСҮРЭН

ХӨДӨЛМӨРИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД, АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ, БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХЭЛТСИЙН ДАРГА
Х.БАТБИЛЭГ

БОЛОВСРУУЛСАН: АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН
Ж.БЯМБАСҮРЭН

Утас, факс: 976-7555-0011
РД:2051303, УБД:1913013001
И-мэйл/Веб хуудас
procurement@dmp.mn, www.dmp.mn
Хаяг: Монгол Улс, Дархан-Уул аймаг
Дархан сум 16-р баг, өөрийн байр
Төв шуудан 906-р хайрцаг

НИЙЛҮҮЛЭГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

"АЛХИМИ" ХХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ
Б.ГАНБАТ

Утас: 976-7780-3030
РД: 5951186
И-мэйл: info@alchemy.mn
Дансны дугаар: 1415103086
IBAN; MN07001500
Банкны нэр: Голомт банк
Хаяг: Монгол улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 2-р хороо, 40 50 мянгат, Энхтайвны өргөн чөлөө, 35, 1304 тоот

2025-06-114
77
25.10.14

5.Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээны төлөвлөгөө	Нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээны төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төг	Тайлбар
Байхгүй	-	-	Уурхайн үйл ажиллагаа явуулж буй нутаг дэвсгэрт суурьшиж буй иргэд байхгүй учир нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээ явагдаагүй
НИЙТ		-	-

6.Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Түүх соёлын өвийг	Түүх соёлын өвийг хамгаалах	Зардал, төг	Тайлбар

хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	**арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт**		
Байхгүй	-	15,800,000	-Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайд ШУАкадемийн археологийн хүрээлэнгийн судалгааны багийн хийсэн археологийн тандалт судалгаа, ШУТИС-ийн палеонтологийн төв лабораторийн хээрийн судалгааны явцад нийт төслийн талбайн хэмжээнд археологи, палеонтологийн олдвор, ямар нэгэн түүхийн дурсгал илрээгүй байна. Уурхайн үйл ажиллагааны явцад түүх соёлын өвд хамаарах олдвор олдсон тохиолдолд уурхайн үйл ажиллагааг зогсоож, мэргэжлийн байгууллагуудад мэдэгдэж хамтран ажиллана.
НИЙТ		**15.800.000**	-

7. Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Д/д	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	Зардал, төг	Тайлбар
1	Болзошгүй осол, техник технологийн шугам сүлжээний гэмтэл, галын гэнэтийн аюул үүсэх	Ажилчдад ХАБЭА-н ажлын хувцас, малгай хошуувч , гутал	Нийт уурхайн ажилчдад өвөл зуны ажлын хувцас, малгай, гутлыг 1-2 жилд нормоор олгодог бөгөөд 2025 оны төлөвлөгөөний дагуу ХАБЭА норм бүрэн олгогдсон	Дотоод зардал	
2		Гал унтраах багаж, хэрэгсэл байрлуулах, галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар сургалт, гал унтраах урьдчилан сэргийлэх тоноглолуудыг бэлдэх зохион байгуулах	-Ажлын байр болон амрах байр, цайны газарт галын нэгдсэн дохиоллын систем суурилуулсан. -Бүх техник, ажлын болон амрах өрөөнүүдэд галын хор байршуулсан -Нийт ажилчдад ХАБЭА-н зааварчилгааны сургалтанд гал түймэртэй тэмцэх талаар сургалт зааварчилгааг тогтмол өгдөг бөгөөд 1 удаа даддага сургуулийг зохион байгуулсан. -Орон нутагт гарсан 7 удаагийн ой хээрийн түймэрт давхардсан тоогоор 237 ажилтан ажилласан	22,640,001	Зураг 21.22.23
3		Химийн бодис, эмнэлгийн хог хаягдал, бензин ШТМ алдагдах үед асгаралтын иж бүрдэл байршуулах	Уурхайн засварын газарт асгаралтын иж бүрдэл байршуулсан	1,500,000	Зураг 10
НИЙТ				**24,140,001**	

Зураг 21. Гал унтраах багаж хэрэгсэл

<u>Зураг 22.Галын аюулаа урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх талаар дадлага сургуулилт бэлэн байдлын үзлэг хийж буй байдал</u>

Хүснэгт 6. Хүдэр суманд болон Сэлэнгэ аймагт гарсан ой хээрийн түймэрт зарцуулсан зардал

№	Огноо	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Тоо/ хэмжээ	Зардал / ₮ /	Гал түймрийн байршил
1	2025.05.09	Түлшний зардал	Литр	698	3,002,475.00	Хүдэр сум, Цагдаа овоо гэх газарт гарсан ой хээрийн түймэр.
		Цалингийн зардал	Хүн хүч	171	5,110,285.71	
		Бинзен	Литр	20	49,400.00	
		Бүтээлэг	Метр		102,216.97	
		Нийт зардал			**8,264,377.68**	
2	2025.06.26	Цалингийн зардал	Хүн хүч	18	1,261,169.10	Хүдэр сум, Соронзон хадны ойролцоо баруун урд зүгт гарсан ой хээрийн түймэр.
3	2025.06.28	Цалингийн зардал	Хүн хүч	10	840,779.40	
4	2025.06.29	Цалингийн зардал	Хүн хүч	9	882,818.37	
5	2025.06.27	Шатхууны зардал	Литр	2,000	6,900,000.00	Сэлэнгэ аймаг, Тужийн нарс-т гарсан ой хээрийн түймэрт түлш илгээсэн.
6	2025.07.02	Цалингийн зардал	Хүн хүч	8	1,238,857.14	Хүдэр сум, Соронзон хадны ойролцоо баруун урд зүгт гарсан ой хээрийн түймэр.
7	2025.07.06	Цалингийн зардал	Хүн хүч	11	1,703,428.57	
8	2025.07.17	Цалингийн зардал	Хүн хүч	10	1,548,571.43	Хүдэр сум, Хүдэртэйн хэц гэх газарт гарсан ой хээрийн түймэр.
	Нийт зардал				**22,640,001.70**	

Зураг 23. Ой хээрийн түймэрт ажилласан байдал

7.1 Ажилчдын эрүүл мэндийг хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх, дэмжих чиглэлийн ажлууд

- ✓ Анхан шатны үзлэг :Өглөө бүр бүх ажилтнуудыг эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулж ажилд гаргадаг бөгөөд давхардсан тоогоор 29312 ажилтанд үйлчилгээ үзүүлсэн байна
- ✓ Өдөр бүр нэгдсэн дасгал хөдөлгөөн хийж хэвшсэн. 7 хоног бүр хэсэг тус бүрт эрүүл мэндийн сургалт явуулдаг
- ✓ Дархалаа дэмжих үйлчилгээ: 343 ажилтанд 3 нэр төрлийн витамин, дархлаа дэмжих бэлдмэл ундаа, цай, ханд, өвөл хаврын улиралд халуун аарцаар үйлчилж **44,821,302** төгрөгийн зардлыг шийдвэрлэж ажилласан байна.
- ✓ Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ: Эмчийн үзлэгт нийт 2174 ажилтан хамрагдсан байна. Хачигт энцефалит өвчнөөс сэргийлэх вакцин, томуугийн вакцин зэрэг дархалаа тогтоох **9,680,000** төгрөгийн өртөг бүхий вакцинжуулалт хийсэн .
- ✓ Рашаан сувилал
  Ажилчдын өвчлөл, ХЧТА-г бууруулах зорилгоор “ЭМЖЖ” сувилалтай хамтран ажиллах гэрээ байгуулж 2025.07.16-ны өдрөөс эхлэн нийт 77 ажилчдыг 7 хоногийн нөхөн сэргээх эмчилгээ, сувилалд хамруулж **48,510,000** төгрөгийн зардлыг шийдвэрлэв.
- ✓ Түргэн тусламжийн автомашин
  Уурхайн эмнэлгийн анхан шатны тусламжийн хэсэгт иж бүрэн тоноглосон түргэн тусламжийн автомашиныг **194,000,000** төгрөгөөр худалдан авч төвөөс алслагдсан эмзэг байдлыг бууруулж, тусламж үйлчилгээг сайжруулсан.
  Ажилчдын эрүүл мэндийн үйлчилгээг сайжруулах, урьдчилан сэргийлэх, дэмжих чиглэлээр нийт **297,011,302** төгрөгийн санхүүжилтийг шийдвэрлэн болзошгүй эрсдлээс сэргийлж ажиллаа.

Хүснэгт 1. Витамин олголтын мэдээ

Д/Д	**Нэр төрөл**	**2025 он**	**Нийт тоо ширхэг**
		Хүний тоо	
1	Витамин Д	343	343 багц
2	Витамин С	364	364 багц
3	Омега	343	343 багц
Бүгд			

Хүснэгт 2. Артишок олголтын мэдээ

Д/Д	Бэлдмэлийн нэр	Нийт тоо
1	Хар мармисны ханд	18580
2	Артишок ундаа	2040
3	Жанчивлан	60
Дүн		

Хүснэгт 3. Вакцинжуулалтын мэдээ

Д/Д	**Цех хэлтэсүүд**	**Хүний тоо**
1	Хачигны вакцин 1.2-р тун	22
2	Хачигны вакцин 3-р тун	22
3	Хачигны вакцины сэргээх тун	21
4	Томуугийн вакцин	242
	Бүгд	**242**

Зураг 24. Ажилтнуудын дасгал хөдөлгөөн, эрүүл мэндийн үйлчилгээ авч буй байдал

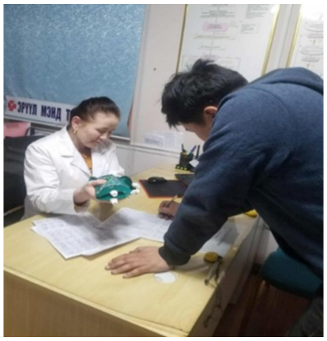

Увидасу
ХАР САРМИСНЫ АЛТАН ХАНД

vitamix
IMMUNE SYSTEM
vitamin D3 2000 natural
Omega-3
Zinc

Зураг 25. Ажилтнуудын сувилалд үйлчлүүлэж буй байдал

Зураг 26. Яаралтай түргэн тусламжийн автомашин

8. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Д /д	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний дагуу хэрэгжүүлэх ажлууд	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төг	Тайлбар
1	Ахуйн хог хаягдлыг ангилах, хогийн савны хүртээмжийг нэмэгдүүлэх /шинээр хийх байрлуулах/	Ангилдаг хогийн савыг хаягдал тэвш ашиглан цаас, хуванцар, ахуйн хог хаягдал гэсэн 3 ангиллаар түр хадгалах сав хийж байршуулав	9,400, 000	Мэдээлэл хавсргав /зураг 25/
2	Ахуйн хог хаягдлыг орон нутгийн нийтийн аж ахуйн газартай гэрээ байгуулан, нийлүүлэх	Хүдэр сумын тохижилт ОНӨААТҮГазартай “Хог хаягдлын” гэрээ байгуулж, нийт 23 удаа 75,0 тн хог хаягдал ачуулсан.	6,600,000	Мэдээлэл хавсаргав /зураг 11/
3	Хог хаягдлын цэг, бохирын цооногт ариутгал хийх	Уурхайн дотоод нөөц бололцоог ашиглан хогийн цэгүүдэд жавелионы уусмал ашиглан хог ачилт бүрийн дараа ариутгал хийдэг	Дотоод зардал	Зураг 26
4	Байгууллагын ажилтнуудад хог хаягдлын менежментийн талаар сургалт зохион байгуулах, ангилах ялгах, хог хаягдлыг буруулах, дадал зуршлыг хэвшүүлэх	Уурхайн ажилчдад Байгаль орчны журам /ДТҮ-ЖУ-/25-17-01-036/-ыг танилцуулж давхардсан тоогоор 654 ажилтанд сургалт явуулсан бөгөөд ээлж солигдох 24 цагийн амралтаар хог хаягдлын журам танилцуулж ажилласан	Дотоод зардал	Зураг 27
5	Уурхайн орчмын хог хаягдлыг цэвэрлэх нийтийн цэвэрлэгээний ажлыг зохион байгуулах	Долоо хоног бүрийн пүрэв гарагт уурхайн орчмын газруудад нийтийн цэвэрлэгээ хийж хэвшүүлсэн	Дотоод зардал	Зураг 28
6	Технологийн хог хаягдлыг боловсруулан өөрийн дотоод хэрэгцээнд эргүүлэн ашиглах	Технологийн хог хаягдлыг уурхайн дотоод зам талбайг засахад тогтмол ашигладаг	Дотоод зардал	Мэдээлэл хавсаргав
7	Аюултай хог хаягдлыг мэргэжлийн байгууллагаар зайлуулах, устгуулах	“Төгсбилиг инженеринг “ ХХК-тай байгуулсан гэрээний дагуу 28,5тн ашигласан тосыг 2025.04.29, 2025.05.14 өдрүүдэд, “Хай Би Ойл” ХХК-нд 10 тн ашигласан тосыг 2025.08.0.6 нд, нийт 38,5тн ашигласан тосыг тус тус устгуулсан. -Лабораториос гардаг химийн бодисын хаягдал болон эмнэлгийн	8,400,000	Зураг 29

		хог хаягдлыг үйлдвэр дээр хуримтлуулж гэрээлсэн ААН-р устгуулдаг. -Ашигласан акуммалятор, дугуйг “Талст орд” ХХК-тай гэрээ байгуулж устгуулсан.		
8	Аюултай хог хаягдлыг ангилан, түр хадгалах цэгт хуулийн хүчинтэй хугацаанд зориулалтын саванд хадгалах	- Хаягдал тосыг гидрийн шингэн, хропын тос, хөдөлгүүрийн тос гэж ангилан шаардлага хангасан саванд түр хадгалж байна. - Уурхайн Лабораториос гардаг химийн бодисын хаягдал болон эмнэлгийн хог хаягдлыг зориулалтын шар саванд түр хадгалдаг	90,000	Хог хаягдлын мэдээг хавсралтаас
НИЙТ			**26,055,200**	

Зураг 25. Аюултай хог хаягдлын /Ангилдаг хогийн сав /- ыг хаягдал тэвш ашиглаж хийсэн байдал

Зураг 26. Ариутгал хийж байгаа байдал

Зураг 27 Сургалт хийж байгаа байдал

Зураг 28. Бүх нийтээрээ цэвлэгээ хийж байгаа байдал

Зураг 29. Аюултай хог хаягдал түр хадаглах цэг, устгуулахаар ачил хийж буй байдал

ГИДРО

DAEWOO
ULTRA

Хүснэгт 7 . Хог хаягдлын мэдээ. 2025.01.01-2025.11.01

“Дарханы Төмөрлөгийн Үйлдвэр”ХХК-ны Төмөртэй уурхайн

2025 оны хог хаягдлын тайлан 2025.10.28

Ангилал		Хог хаягдлын төрөл	Хэмжээ	Тайлбар
Энгийн хог хаягдал		Ахуйн хатуу хог хаягдал /кг	**75014**	“Хүдэр Тохижилт” ОНӨААТҮГ-т нийлүүлдэг
		Хаягдал бохир ус /м^3	**5641**	250 хүний хүчин чадалтай Цэвэрлэх байгууламжтай
		Хуванцар /кг	**18,8**	Гэрээт “SESL” ХХК-д нийлүүлдэг
		Шингэн хаягдал /хоол хүнсний/ кг	**4204**	Гахайн фермд нийлүүлдэг
Аюултай хог хаягдал	Ашигласан тос масло, бусад	Гидрийн шингэн /л	3176	Хадгалагдаж буй үлдэгдэл: 4732 л байна. 2025 оны 4, 5 сард 28500л тосыг Гэрээт “Төгсбилиг инженеринг” ХХК-д, 2025.08.06 нд “Хай Би Ойл” ХХК-д 10000л тос нийлүүлсэн . Өмнөх оны үлдэгдэл 25681, тайлант оны 12819л хамт ачуулсан/
		Хөдөлгүүрийн тос /л	10330	
		Хроп /л	2307	
		Редукторын тос	1668	
		Тосол /л	70	
		Тосны дүн	**17551**	
		Хуванцар сав/ш	132	
		Арчдас материал /кг	384	Хатуу хог хаягдал хадгалагдаж байна.
		Түлш, масло, гидрийн шүүр/кг	1400	
		Хатуу хаягдлын дүн /кг/	**1916**	
	Эмнэлгийн хог хаягдал	Хурц иртэй, үзүүртэй хог хаягдал /кг	5,9	Дархан хотын НЭ-т нийлүүлдэг
		Халдвартай хог хаягдал /кг	22,9	
		Эмнэлгийн хог хаягдлын дүн / кг	**28,8**	
	Химийн бодисын хог хаягдал	Хатуу хог хаягдал /пресслэсэн дээж/	60.4	Гэрээт ААН-/Элемент ХХК/-д нийлүүлдэг
		Химийн хагарсан шил сав /ш	4.9	
		Химийн бодисын хуванцар сав / ш	6.2	
		Химийн бодисын шилэн сав /ш	23,5	
		Хатуу хог хаягдал /шаазан тигель/	3,9	
		Химийн хатуу хог хаягдлын дүн /кг	**98,9**	
Бусад		Бүх төрлийн баттерей, аккумлятор/ш	100	“Талст Орд” ХХК-тай гэрээ байгуулж 100ш акуммалятор, 1590ш дугуйг нийлүүлсэн. Үлдэгдэл дугуй 205 ширхэг байна.
		Ашиглалтаас гарсан дугуй /ш	1890	

Тайлан гаргасан: Байгаль орчны инженер П.Алтангэрэл

Хянасан: Уурхайн дарга Д.Доржсүрэн

9. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт

Д/д	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	Зардал /төгрөг	Үр дүн
Агаар				
1	•Агаарын бохирдлын шинжилгээ (NO_2, SO_2, CO, Тоос) •Агаарын тоосны шинжилгээ (TSP, PM10, PM2.5) •Дуу шуугиан	-Ил уурхайн дотоод зам -Ил уурхайн карьер -Баяжуулах үйлдвэр -Ажил буулгах терминал 2025 оны 6, 9 дугаар саруудад нийт 2 удаа Нийт тоос, PM10 тоосонцор, PM2.5 тоосонцор Азотын давхар исэл (NO_2) Хүхэрлэг хий (SO_2) үзүүлэлтүүдээр агаарын шинжилгээг хийлгэсэн.	**476000**	Агаарын шинжилгээний дүнгээр нийт тоос болон тоосонцрын агууламж, агаарын бохирдлын хэмжээ MNS 4585:2016 стандартын шаардлага хангаж байна. Тоосжилтыг бууруулах зорилгоор техникүүдэд хурдны хязгаар тогтоох, зам талбайг тогтмол услах ажил хийгдэж байна. Шинжилгээний дүнг хавсаргав
Хөрс				
2	•Хөрсний агрохимийн үзүүлэлт (pH, ялзмаг, NO_3, K_2O, P_2O_5) •Механик бүрэлдэхүүн •Хүнд металлууд (Cr, Pb, Cd, Ni, Zn, Cu, Co, Mn)	-Машин механизмын зогсоолын орчин -Баяжуулах үйлдвэрлэлийн орчин -Шоп засварын орчин -Кемпийн орчин -ШТС -Гаалийн хяналтын бүс -Шимт хөрсний овоолго -Уурхайн нөлөөлөлд өртөөгүй талбай кемпээс зүүн тийш 300м зайнаас 2025 оны 10 сард Ялзмаг, % Нитрат, NO_3 Сульфат, SO_4 Аммони, NH_4 pH	**797500**	Хөрсний агрохимийн үзүүлэлт, газрын тосны бүтээгдэхүүний үзүүлэлт стандартын шаардлага хангаж байна. -Шимт хөрсний овоолгын ялзмагийн агууламж 2.2-6,0% тай байна. -5 хэсэгт Хүнд металлын шинжилгээ хийхэд стандартын шаардлага хангаж байна. Шинжилгээний дүнг хавсаргав

Усан орчин				
3	•Усны ерөнхий химийн шинжилгээ •Бактереологийн шинжилгээ	-Уурхайн худаг -Кемпийн худаг -Ус цэвэршүүлэх төхөөрөмж -Цайны газрын шугам -Цэвэрлэх байгууламж -Шүүрлийн ус -Орчны гадаргын ус /Сөдтэй гол Төмөртэй гол/ 2025 оны 03, 06, 09, 10 сарuудад дээж авч шинжилгээ хийлгэсэн	**1940000**	-Уурхайн кемпийн худгийн усны магнийн агууламж стандартаас 1.8 дахин давсан үзүүлэлттэй байв. -Засварын төвийн худгийн усанд сульфат-1,57 дахин их, цахилгаан дамжуулах чанар 1,77дахин их үзүүлэлттэй байв. Дархан-Уул аймгийн “Ус суваг” ХХК-иар усны нөөцийн савнуудад ариутгал хийлгэж, засварын төв болон кемпэд ус цэвэршүүлэх төхөөрөмж, шүүлтүүр суурилуулан, ашиглаж байна. Шүүлтүүрийн усны шинжилгээ стандартын шаардлага хангаж байна. -Уурхайн шүүрлийн ус нь MNS 6148:2010техникийн шаардлага хангаж байна. -Цэвэрлэх байгууламжийн саарал ус нь MNS 4943:2015 стандарт дахь хүлцэх хэмжээнээс биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 6,8 дахин их, химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 5,7 дахин их байна.Шинжилгээний дүнг хавсаргав.
Нийт зардал			**3,213,5000**	

Зураг 30. ОХШХ-ийн хүрээнд дээж авч буй байдал

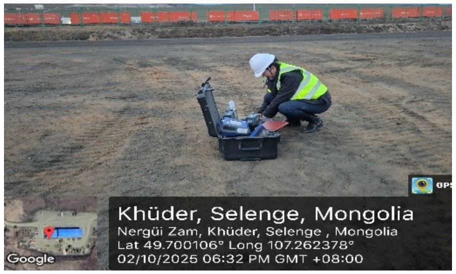

10. Аймаг, сумын Засаг даргын шаардлагаар биелүүлсэн арга хэмжээ

10.1. Хүдэр сумтай хамтран ажиллах 2025.02.19 №018 2025-05-20/ гэрээний дагуу хийж гүйцэтгэсэн ажил, арга хэмжээ:

- ✓ Хамтын гэрээний 4.1.6 заалтын дагуу цэвэр усан сангийн гадна талын төмөр сараалжин хашаа 360 м урт, 1.5 метрийн өндөртэй хашааг "Луут хан нүнжиг" ХХК-иар гэрээгээр хийж гүйцэтгүүлэн санхжүүжилтийг шийдвэрлэн ажиллав. /төсөв 19.500.000 төгрөг/
- ✓ Хамтын гэрээний 4.1.6 Сумын төвийн спорт заалны бялдаржуулах өрөөг тохижуулах худалдан авалт хийгдэж байна /төсөв 19.750.000 төгрөг/
- ✓ Хамтын гэрээний 4.1.7 заалтын дагуу Баянцагаан багт Хүдэр голын эрэгрүү 271 метр урт, 6-8 метр өргөн замын даланг 15,254,929 төгрөгөөр хийж гүйцэтгэв.
- ✓ Хамтын гэрээний 4.1.8 заалтын дагуу Засаг даргын нэрэмжит 5 төрөлт тэмцээнд 2025.09.30-ны өдрийн 01/349 тоот албан бичгээр Тэмцээнд дэмжлэг үзүүлж 16.274.000 төгрөг шилжүүлсэн.
- ✓ Хамтын гэрээний 4.1.9 заалтын дагуу Олон улсын хүүхдийн өдөрлөгт зориулан Хүдэр сумын 30 хүүхдэд сумын нэрсийн жагсаалтын дагуу 1.650.000 төгрөгийн бэлэг, Сар шинийн хүндэтгэлийн өдөрлөгөөр Хүдэр сумын 30 ахмадад 1.666.650 төгрөгний хүндэтгэл, 2025.10 сард ахмадын баяраар 40 ахмадад 2.000.000 төгрөгийн хүндэтгэл тус тус үзүүлсэн.
- ✓ Хамтын гэрэний 4.1.10 заалтын дагуу нэр бүхий 3 оюутанд 2025-2026 оны хичээлийн жил сургалтын төлбөрт 16,445,500 төгрөгийг шийдвэрлэсэн.
- ✓ Хамтын гэрээний 4.1.13 заалтын дагуу Сэлэнгэ аймгийн Хүдэр суманд гарсан 10 удаагийн ой хээрийн түймэрт Төмөртэй уурхайн 267 ажилтан албан хаагч 13 техник хүч хэрэгсэл, 16 хоног Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөө болон Хамтран ажиллах гэрээний дагуу ажилласан. Мөн уул дамнан тархсан нурам бүхий талбайг манаж 24 цагаар ажиллаж буй ОБГ-ын ажилтнуудад сэтгэлийн дэм үзүүлж 16 хүнд халуун хоол цай ундаа ус хүргүүлэн үйлчилж, РР2 хошуувч 30ш, 20л бензин хандивласан байна. /гарсан зардал 63,729,833 төгрөг/
- ✓ Хүдэр сумын Засаг даргын хүсэлт, "ДТҮ" ХХК-ийн гүйцэтгэх захирлын зөвшөөрлөөр 200 литрийн 60 ш хоосон төмөр торхыг 2025 оны 9-р сарын 30-ны өдөр Хүдэр сумын "ХҮДЭР ТОХИЖИЛТ" ОНӨААТУҮГ-т хүлээлгэж өгсөн. /1 бүрийн үнэ 8800 төгрөг нийт 528,000 төгрөг/
- ✓ Хүдэр сумын Засаг даргын хүсэлтийн дагуу сумын төвийн сайжруулсан шороон замын арчилгааг 3 өдөр хийж гүйцэтгэсэн. /Нийт гарсан зардал 950,000 төгрөг/

  Хамтран ажиллах гэрээг 2026 оны 2 сард дүгнэх бөгөөд 2025 оны 10 сарын 28-ны байдлаар **142,493,333** төгрөгийн санхүүжилт шийдвэрлээд байна.

11. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

Д/д	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	БОННҮ-ны тайланд нэмэлт тодотгол хийлгэх	БОННҮ-ны тайланд нэмэлт тодотгол хийлгэх ажлын худалдан авалт зарлагдсан	40.000.000	Ажил гүйцэтгэж байна. Гүйцэтгэгч “Төгрөг Баянхангай” ХХК
2	Байгаль орчныг хамгаалах жилийн тайлан, төлөвлөгөөг БОНХЯ болон орон нутгийн засаг захиргаанд цаг тухайд нь гаргаж өгч байх	БОМТ-ний хэрэгжилтийг гарган танилцуулж байна.	Дотоод зардал	Хуулийн хугацаанд тайланг хүргүүлж байна

12.Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт

Д/д	БОМТ-ний биелэлтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчидад тайлагнах төлөвлөгөө	БОМТ-ний биелэлтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчидад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	Зардал, төгрөг	Тайлбар
1	Сэлэнгэ аймгийн Засаг даргын Тамгын газар	2025 оны БОМТ-ний биелэлтийн тайланг Сэлэнгэ аймгийн БОАЖГ-т хянуулж ЗДТГ-т хүргүүлнэ.		Тайланг хүргүүлсэн
2	Нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид	Уурхайн орчны оршин суугч иргэдэд уурхайн үйл ажиллаганы талаар танилцуулга хийж санал асуулга зохион байгуулсан	Дотоод зардал	Ажилласан тайланг хавсаргав
3	БОУАӨЯ-ны ХБОБНУ-ын газарт	2024 оны БОМТ-ний биелэлтийн тайланг Сэлэнгэ аймгийн БОГ-т танилцуулан дэмжигдсэний дараа БОУАӨЯ-ны ХБОБНУ-д хүргүүлэн, батлуулна	Дотоод зардал	

13. Дүгнэлт

2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан 45 зорилт арга хэмжээг **1,145,617,470** төгрөгийн төсвөөр хийж гүйцэтгэсэн байна.

Хүснэгт 10 Нийт зарцуулсан зардал

Д/д	Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Дүн /сая төгрөг/
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	218,704,135
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	265,000,000
3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	129,000,000
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	-
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	-
6	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	321,151,302
7	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	26,055,200
8	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	3,213,500
9	Аймаг, сумын Засаг даргын шаардлагаар биелүүлсэн арга хэмжээ	142,493,333
10	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	40,000,000
НИЙТ		**1,145,617,470**

14. Хавсралт:

1. Аж ахуй нэгжийн гэрчилгээний хуулбар
2. Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн хуулбар
3. Хайгуулын ажил, ТЭЗҮ-г хүлээн авсан тушаал, тэмдэглэл
4. Химийн бодисын ашиглалтын мэдээ, тайлан
5. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хүрээнд хийсэн лабораторийн шинжилгээний үр дүнгүүд
6. БОХ-3 маягт. Уул уурхайн олборлолтын улмаас эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлтийн жилийн мэдээ
7. Эрх бүхий байгууллагуудаас гүйцэтгэсэн ажлыг нь хүлээж авсан актын хуулбарууд /“ЮТО” ХХК/
8. Хуваарьт аудитын дүгнэлт, зөвлөмж ба түүний дагуу авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан
9. Байгууллагын хариуцлагын даатгалын хуулбар
10. Нөөц ашигласны төлбөр тушаасан баримтын хуулбар
11. Нөөцийн хөдөлгөөний тайлангийн хуулбар
12. Хилээр экспортод гаргасан бүтээгдэхүүний талаар гаалийн албанаас гаргасан мэдээ

Жич: Хавсралтыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дугаар 29-ний өдрийн А/618 тоот тушаалын Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журмын 3 дугаар хавсралтыг үндэслэн боловсруулсан. Мөн уг хавсралтаас дээр дурьдагдсан болон уурхайн үйл ажиллагаатай холбоогүй хавсралтуудыг хассан болно.